

Les paraules adients

23/IV/1976

En una festa de final de curs, es pot escaure que el director del centre acadèmic on té lloc hi pronunci unes paraules adients. Cal entendre, naturalment, que són paraules adidents amb l'acte que se celebra. També podríem dir que un individu porta un vestit molt bonic i un barret adient. Es a dir, un barret adient amb el vestit. Perquè adient vol dir que s'adiu, que harmonitza una cosa amb una altra. La paraula adient sempre ha d'establir, doncs, una relació entre dues coses, entre la cosa a la qual l'apliquem i aquella a la qual s'ha d'entendre que es refereix.

Avui, adient —que algú escriu, incorrectament, «addient»— es fa servir força. El seu ús s'ha anat introduint en la llengua escrita i en el llenguatge declamatori —el que s'utilitza en allocucions, parlaments i intervencions públiques. Sembia una mica com si es tractés d'un recurs de l'expressió acabat d'aprendre, apte per a embellir un passatge del discurs destinat a fer efecte. I se'n parteix, així, de paraules adidents, de llibres adients i de cançons adients. Però resulta que algun cop no sabem —perquè no se'n diu— què és allò amb què s'adiuen aquestes paraules, aquests llibres i aquestes cançons. I aleshores hem de creure que quan diuen adient volen dir, en realitat, bonic, agradable, interessant, ben dit o ben trobat. Naturalment, no s'hi val. Com hem dit, adient significa que s'adiu (amb una cosa explícita o fàcilment deduible). La Cançó dels adeus, cantada en el moment en què un grup de companys se separen, resulta una cançó adient. Però interpretada fora d'aquesta circumstància perd el dret a aquest qualificatiu. Es, aleshores, simplement, una cançó bonica, inspirada o ben trobada. La paraula adient s'ha de reservar per els casos adients.

ALBERT JANE